

Î N C H E I E R E

05 aprilie 2017

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele ședinței, judecătorul Iulia Sîrcu

Judecătorii

Sveatoslav Moldovan, Mariana Pitic

examinând chestiunea privind admisibilitatea recursului declarat de către
Societatea cu răspundere limitată „Family Kebab”,

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată a Irinei Sîli împotriva
Societății cu răspundere limitată „Family Kebab” cu privire la anularea ordinului
de concediere, restabilirea în funcție, încasarea salariului pentru absența forțată de
la lucru și a compensației și repararea prejudiciului moral,

împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 08 decembrie 2016, prin care
a fost respins apelul declarat de către Societatea cu răspundere limitată „Family
Kebab” și menținută hotărârea Judecătoriei Buiucani, municipiul Chișinău din 18
iulie 2016,

c o n s t a t ă :

La data de 15 aprilie 2016, Irina Sîli a depus cerere de chemare în judecată
împotriva SRL „Family Kebab” cu privire la anularea ordinului de concediere,
restabilirea în funcție, încasarea salariului pentru absența forțată de la lucru și
repararea prejudiciului moral.

În motivarea acțiunii reclamanta a indicat că, la data de 08 mai 2015, a
încheiat cu SRL „Family Kebab” un contract individual de muncă pe termen
nedeterminat, fiind numită în calitate de administrator al SRL „Family Kebab”
conform ordinului nr. 01/15.

Menționează că, în luna noiembrie 2015, a solicitat fondatorului
întreprinderii, Evgheni Colmacov de a o transfera la o altă muncă mai ușoară și,
anume, în funcția de administrator de sală, deoarece este însărcinată și munca pe
care o prestează, a devenit împovărătoare.

Susține că, fondatorului întreprinderii a fost de acord cu solicitarea sa, astfel,
conform extrasului din Registrul de stat al persoanelor juridice din 30 noiembrie
2015, administrator al SRL „Family Kebab” a fost numit fondatorul unității,
Evgheni Colmacov.

Invocă că, la data de 15 decembrie 2015, în pofida faptului că și-a manifestat ferm dorința de a activa în cadrul SRL „Family Kebab” până la ieșirea în concediu de maternitate, a fost anunțată de către noul administrator despre faptul că, reieșind din situația creată și din faptul că întreprinderea este în imposibilitate de a achita în continuare salariul, nu mai poate să-și continue activitatea la întreprinderea dată.

Relevă că, în perioada 17 decembrie 2015 – 13 ianuarie 2016, a fost nevoită să-și ia concediul medical din cauza stărilor de stres cauzate la serviciu.

Mai relevă că, la data de 11 ianuarie 2016, s-a adresat cu o plângere la Inspectoratul de Stat al Muncii, prin care a contestat acțiunile administrației SRL „Family Kebab”, însă acesta, s-a pronunțat pentru examinarea litigiului în instanța de judecată.

Afirmă că, revenind din concediul medical, la data de 13 ianuarie 2016, a prezentat administrației SRL „Family Kebab” actele confirmative, dar administrația întreprinderii a refuzat recepționarea lor.

Menționează că, la data de 14 ianuarie 2016, pârâta a emis ordinul nr. 01, prin care a fost preavizată despre încetarea contractului individual de muncă, încheiat la 08 mai 2015 în legătură cu situația economică a întreprinderii, iar la data de 19 februarie 2016, a emis ordinul nr. 02-A cu privire la desfacerea contractului individual de muncă nr. 01/2015 din 08 mai 2015 în temeiul art. 263 lit. b) din Codul muncii, în legătură cu numirea în funcție a noului director începând cu 01 decembrie 2015.

Susține că, nu este de acord cu ordinul pârâtei nr. 02-A din 19 februarie 2016, deoarece art. 251 din Codul muncii nu admite concedierea femeilor gravide.

Consideră că, pârâta a înaintat o campanie de intimidare față de ea și drept consecință, a concediat-o din funcție, provocându-i stări de stres, tensiune, frustrare și a privat-o ilegal de posibilitatea de a munci, cauzându-i un prejudiciu moral.

Solicită anularea ordinului nr. 02-A din 19 februarie 2016 cu privire la încetarea contractului individual de muncă nr. 01/2015 din 08 mai 2015, restabilirea sa în funcția de administrator al SRL „Family Kebab” și încasarea de la pârâtă a salariului pentru absența forțată de la lucru în sumă de 10 000 lei, repararea prejudiciului moral în sumă de 50 000 lei și încasarea cheltuielilor de asistență juridică în sumă de 5 500 lei.

Pe parcursul examinării cauzei, reclamanta a depus cerere de majorare a cuantumului pretențiilor, solicitând anularea ordinului nr. 02-A din 19 februarie 2016 cu privire la încetarea contractului individual de muncă, restabilirea sa în funcția de administrator al SRL „Family Kebab” și încasarea de la SRL „Family Kebab” a salariului pentru absența forțată de la lucru în sumă de 17 500 lei, a compensației prevăzute de art. 90 alin. (4) din Codul muncii în sumă de 7 500 lei, a sumei de 50 000 lei, cu titlu de prejudiciu moral și a cheltuielilor de asistență juridică în sumă de 5 500 lei.

Prin hotărârea Judecătorei Buiucani mun. Chișinău din 18 iulie 2016 acțiunea a fost admisă parțial, a fost anulat ordinul nr. 02-A din 19 februarie 2016 emis de către SRL „Family Kebab” cu privire la încetarea contractului individual de muncă, a fost restabilită Irina Sîli în funcția de director la SRL „Family Kebab”, începând cu data de 19 februarie 2016 și au fost încasate de la SRL „Family Kebab” în beneficiul Irinei Sîli suma de 17 500 lei, cu titlu de salariu restant și salariul pentru absența forțată de la lucru, suma de 5 000 lei, cu titlu de prejudiciu moral și suma de 5 500 lei, cu titlu de cheltuieli de asistență juridică. În rest acțiunea a fost respinsă ca neîntemeiată.

Prima instanță, dispunând anularea ordinului pârâtei nr. 02-A din 19 februarie 2016 și restabilind reclamanta în funcția de director la SRL „Family Kebab”, și-a argumentat concluzia prin faptul că, acesta a fost emis contrar legii, deoarece la data de 16 noiembrie 2015, reclamanta a fost luată la evidență în cadrul Centrului Consultativ Diagnostic al IMSP AMT Buiucani, cu diagnosticul – sarcină 9-10 săptămâni, perioada de supraveghere a sarcinii fiind 16 noiembrie 2015 – 28 iunie 2016, iar la data de 28 iunie 2016 a avut loc nașterea, astfel, ordinul a fost emis la data când reclamanta era însărcinată.

De asemenea, prima instanță a reținut că la caz nu s-a constatat nici un temei de concediere a reclamantei, care ar constitui excepția prevăzută la art. 251 din Codul muncii.

Prima instanță, a mai reținut că, reclamanta potrivit contractului individual de muncă și inscripțiilor din carnetul de muncă, a ocupat funcția de director și nu de administrator. Astfel, nu pot fi aplicate prevederile Legii cu privire la societățile cu răspundere limitată.

Totodată, prima instanță, încasând suma de 5 000 lei, cu titlu de prejudiciul moral, și-a argumentat concluzia prin faptul că, prin acțiunile angajatorului, SRL „Family Kebab”, reclamantei i-au fost cauzate suferințe psihice, însă suma solicitată de către salariată este excesiv de mare, mai mult, sumele de bani acordate cu titlu de daune morale nu trebuie să constituie nici amenzi excesive pentru autorii daunelor și nici venituri nejustificate pentru victima daunelor.

Respingând cerința cu privire la încasarea compensației calculate conform prevederilor art. 90 alin. (4) din Codul muncii, prima instanță a reiterat că, în speță, reclamanta nu și-a exprimat acordul de încasare a unei compensații suplimentare în mărime de cel puțin 3 salarii medii lunare în loc de restabilire în funcție, ci a solicitat anume restabilirea sa la lucru, iar eventuala încasare și a unei compensații ar dubla restabilirea ei în drepturi.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 08 decembrie 2016 a fost respins apelul declarat de către SRL „Family Kebab” și menținută hotărârea primei instanțe.

La data de 19 ianuarie 2017, SRL „Family Kebab” a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitând admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel și hotărârii primei instanțe și emiterea unei noi hotărâri de respingere a acțiunii.

În motivarea recursului a invocat că, nu este de acord cu decizia instanței de apel și hotărârea primei instanțe, deoarece nu a fost aplicată legea care trebuia să fie aplicată și a fost aplicată o lege care nu trebuia să fie aplicată.

Menționează că, la data de 05 februarie 2015, prin decizia nr. 1 a fondatorului unic Evghenii Colmacov a fost fondată SRL „Family Kebab” și numită în calitate de administrator Irina Sîli, însă, ulterior, la data de 19 februarie 2016, prin ordinul de concediere nr. 02-A, a fost desfăcut contractul individual de muncă cu intimata.

Invocă că, prima instanță, anulând ordinul de concediere a intimatei și restabilind-o în calitate de director al SRL „Family Kebab”, a ieșit din limitele solicitărilor părților, deoarece Irina Sîli a solicitat restabilirea în funcția de administrator, dar nu de director, mai mult, instanțele de judecată au reținut că, funcțiile de administrator și de director sunt două funcții diferite.

Califică ca neîntemeiată concluzia instanțelor de judecată precum că, relațiile dintre părți nu sunt reglementate de prevederile Legii nr. 135 din 14 iunie 2007 cu privire la societățile cu răspundere limitată, dar sunt reglementate doar de legislația muncii, deoarece se folosește terminologia de director, dar nu de administrator.

În acest sens, declară că, Irina Sîli a activat în calitate de administrator a SRL „Family Kebab”, fapt confirmat prin ordinul nr. 01/p din 08 mai 2015 de angajare în funcție de director, extrasul de la Camera Înregistrării de Stat, unde este indicată ca administrator, contractul Universal Bancar nr. 3970597100 din 18 februarie 2015, încheiat între BC „Mobiasbancă” și SRL „Family Kebab”, reprezentată de către intimată, ordinele de angajare și concediere a personalului întreprinderii fiind semnate de aceasta în calitate de administrator, statutul întreprinderii unde sunt menționate împuternicirile și atribuțiile administratorului, la fel, și prin declarațiile intimatei în cadrul ședinței de judecată a instanței de apel confirmând că, a fost administratorul întreprinderii și avea ca atribuții organizarea efectivă a activității firmei (procurarea mărfii, efectuarea transferurilor pentru marfă sau în numerar, angajarea și concedierea lucrătorilor, etc.), probe care au fost interpretate eronat de către instanțele de judecată.

Consideră că, în speță urmau a fi aplicate prevederile Legii cu privire la antreprenariat și întreprinderi, deoarece conform art. 5 alin. (1) al Legii enunțate, relațiile în legătură cu antreprenariatul, indiferent de forma de proprietate și genul de activitate, sunt reglementate de prezenta Lege, de legislația civilă. Astfel, relațiile dintre fondatorul întreprinderii și administratorul întreprinderii sunt relații ce sunt reglementate de legislația civilă și constituie relații de ordin civil.

Relevă că, conform Avizului consultativ al Plenului Curții Supreme de Justiție din 12 mai 2014 cu privire la aplicabilitatea prevederilor art. 264 Codul muncii (cu privire la preavizare), în cazul eliberării din funcție a administratorului societății cu răspundere limitată în temeiul art. 70 alin. (1) din Legea nr. 135 din 14 iunie 2007 privind societățile cu răspundere limitată, reglementările Legii privind societățile cu răspundere limitată în raport cu cele citate, prin prisma art. 7 alin. (6), art. 71 alin (1) lit. c), utilizează noțiunea de „mandat”. Astfel, dându-se de înțeles că, relațiile dintre administratorul desemnat, în condițiile art. 70 alin. (1) din

această lege, și societate se bazează prin analogie regulilor mandatului. Prin analogia regulilor mandatului se subînțelege încheierea unui contract de mandat în formă scrisă (care va fi un contract de administrare în cazul funcțiilor executive, de exemplu, pentru director sau membrii directoratului, sau o acceptare urmată de semnarea contractului pentru funcțiile neexecutive). În acest caz, persoana desemnată ca administrator, cunoscând din lege că poate fi revocată oricând și fără motive, ar putea pretinde la incorporarea în contract a unei clauze speciale conform căreia societatea, dacă va rezilia contractul fără temei, să fie obligată la plata unei penalități, care i-ar acoperi posibilul prejudiciu. Potrivit art. 70 alin. (3) din legea enunțată, datele despre desemnarea și eliberarea administratorului, precum și despre identitatea acestuia, se prezintă pentru înregistrare în Registrul de stat al persoanelor juridice. La acestea se anexează hotărârea de desemnare sau de eliberare a administratorului. În același timp, conform prevederilor art. 70 alin. (1) din Legea cu privire la societățile cu răspundere limitată, administratorul poate fi eliberat oricând cu sau fără motiv. Fiind o normă specială, de strictă interpretare și aplicare, neputând fi extinsă la alte situații decât cele expres precizate. Legislatorul prin prisma acestei norme protejează în primul rând interesele asociaților. Aceștia fiind persoane care investesc resurse patrimoniale în activul societății asigurându-i funcționalitatea, legiuitorul creează instrumentele de influență asupra activității lor. În acest sens, asociații fiind în drept să-l revoce pe conducător (administrator) chiar și atunci când există doar îndoieli. Sintetizând cele menționate supra se reține că, instanța de judecată nu poate decide măsura revocării administratorului unei societăți cu răspundere limitată, astfel, controlul judiciar al revocării fiind exclus, chiar dacă aceasta s-ar fi făcut fără justă cauză. Adică, administratorul societății cu răspundere limitată nu are prea multe opțiuni: el nu poate ataca revocarea cu o acțiune în anularea hotărârii adunării generale și nici nu poate apela la instanță pentru a fi reintegrat în funcție. În schimb, odată cu dovedirea unui prejudiciu, el poate cere doar despăgubiri, în cazul în care revocarea a intervenit abuziv sau fără justă cauză. Instanța de judecată are doar posibilitatea acordării daunelor-interese conform art. 1047 Cod civil, dar nu și reintegrarea în funcție a administratorului. Cu alte cuvinte, acțiunea administratorului nu poate fi decât o acțiune în daune, instanța de judecată nefiind competentă să dispună nici reintegrarea și nici să se pronunțe în privința justificării actului revocării ca atare.

Mai relevă că, conform răspunsul Inspecției de Stat al Muncii din 25 ianuarie 2016, adresat intimatului, relațiile în legătură cu antreprenoriatul, indiferent de forma de proprietate și genul de activitate, sunt reglementate de către legislația civilă.

În aceste context, invocă că, instanțele de judecată nu au aplicat legea care urma să fie aplicată și, anume, Legea nr. 135 din 14 iunie 2007 cu privire la societățile cu răspundere limitată.

Susține că, a invocat prevederile Avizului consultativ al Plenului Curții Supreme de Justiție enunțat, precum și prevederile art. 70 ale Legii cu privire la societățile cu răspundere limitată, indicând că, administratorul nici nu poate contesta ordinul de concediere pe fond, dar îl poate contesta pe cauzarea de prejudicii materiale sau morale.

Menționează că, este o situație alogică, deoarece prin hotărârea primei instanțe, intimata a fost restabilită în funcție (hotărâre care se execută imediat), iar mandatul reprezentantului SRL „Family Kebab”, urma să fie semnat tot de Irina Sîli, persoana care reprezintă firma și care a fost restabilită în calitate de administrator.

Afirmă că, încetarea relațiilor de muncă dintre SRL „Family Kebab” și administratorul acesteia Irina Sîli, a fost generată de situația financiară precară a firmei și de faptul că, intimata nu mai era cointerесată în dezvoltarea economică a firmei și prosperitatea acesteia, fapt care se dovedește prin înregistrările video, conform cărora, aceasta delapida sume bănești fără a comunica fondatorului și le folosea în scopuri personale, nu se prezenta la lucru pe diferite motive, etc.

Susține că, de către Procuratura Buiucani, mun. Chișinău în privința intimatei, în rezultatul delapidării banilor a fost intentată o cauză penală fiind învinuită de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 191 alin. (2) lit. c) și d) din Cod penal.

Mai invocă că, conform bilanțului contabil s-au depistat neajunsuri bănești în contul firmei, astfel, au apărut îndoieli în privința integrității administratorului, iar în urma montării supravegherii video a depistat că, intimata abuza de atribuțiile sale și, anume, lua bani din safeu fără a aduce la cunoștința fondatorului sau contabilului și îi folosea în interes propriu.

Afirmă că, intimata nu a fost concediată pentru graviditate sau absența de la lucru, dar pentru administrare defectuoasă a întreprinderii.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) din Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau deciziei integrale.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că, recursul a fost depus în termen, or, din materialele cauzei nu poate fi stabilită cu certitudine momentul comunicării deciziei contestate pentru a determina respectarea termenului de declarare a recursului.

Examinând temeiurile recursului în raport cu materialele cauzei civile, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că, recursul este inadmisibil din următoarele motive.

În conformitate cu art. 432 din Codul de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Se consideră că normele de drept material au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care instanța judecătorească:

- a) nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată;
- b) a aplicat o lege care nu trebuia să fie aplicată;
- c) a interpretat în mod eronat legea;
- d) a aplicat în mod eronat analogia legii sau analogia dreptului.

Se consideră că normele de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care:

- a) pricina a fost judecată de un judecător care nu avea dreptul să participe la judecarea ei;
- b) pricina a fost judecată în absența unui participant la proces căruia nu i s-a comunicat locul, data și ora ședinței de judecată;
- c) în judecarea pricinii au fost încălcate regulile privind limba de desfășurare a procesului;
- d) instanța a soluționat problema drepturilor unor persoane care nu au fost implicate în proces;
- e) în dosar lipsește procesul-verbal al ședinței de judecată;
- f) hotărârea a fost pronunțată cu încălcarea competenței jurisdicționale.

Săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a pricinii sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Temeiurile prevăzute la alin. (3) se iau în considerare de către instanță din oficiu și în toate cazurile.

În conformitate cu art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin.(2), (3) și (4);

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că, recursul declarat de către SRL „Family Kebab” nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

Prin urmare, argumentele invocate în recurs nu denotă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural de către instanța de apel, respectiv, nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Or, recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se numai legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

În acest context, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție menționează și faptul că, procedura admisibilității constă în verificarea faptului dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

Totodată, completul Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție relevă că, conform jurisprudenței CEDO, recursurile trebuie să fie efective, adică să fie capabile să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, la fel recursul trebuie să posede puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri (cauza Purcell contra Irlandei, 16 aprilie 1991), pe când în recursul declarat de către SRL „Family Kebab” asemenea aspecte nu se regăsesc.

Astfel, din considerentele menționate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera recursul SRL „Family Kebab” ca inadmisibil.

În conformitate cu art. art. 269-270, 431 alin. (2), 433 lit. a), art. 440 alin. (1) CPC, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție,

d i s p u n e:

Recursul declarat de către Societatea cu răspundere limitată „Family Kebab” se consideră inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul
judecătorii

Iulia Sîrcu

Sveatoslav Moldovan

Mariana Pitic